TEISINGUMO TEISMO (penktoji kolegija) SPRENDIMAS

2024 m. gruodžio 19 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Teisės aktų derinimas – Atsakomybė už gaminius su trūkumais – Direktyva 85/374/EEB – 3 straipsnio 1 dalis – Sąvoka „gamintojas“ – Sąvoka „asmuo, kuris prisistato gamintoju“ – Sąlygos – Tiekėjas, kurio pavadinimas iš dalies sutampa su gamintojo pavadinimu ir prekių ženklu, kuriuo gamintojas pažymėjo gaminį“

Byloje C-157/23

dėl *Corte suprema di cassazione* (Kasacinis teismas, Italija) 2023 m. kovo 6 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2023 m. kovo 13 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Ford Italia SpA

prieš

ZP,

Stracciari SpA,

TEISINGUMO TEISMAS (penktoji kolegija),

kurį sudaro penktosios kolegijos pirmininko pareigas einantis ketvirtosios kolegijos pirmininkas I. Jarukaitis, teisėjai D. Gratsias (pranešėjas) ir E. Regan,

generalinis advokatas M. Campos Sánchez-Bordona,

posėdžio sekretorius C. Di Bella, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2024 m. vasario 8 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– *Ford Italia SpA*, atstovaujamos *avvocato* M. Manfredonia,

– *Stracciari SpA*, atstovaujamos *avvocato* L. Landuzzi,

– Europos Komisijos, atstovaujamos G. Gattinara ir F. Thiran,

* Proceso kalba: italų.

susipažinęs su 2024 m. balandžio 18 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 1985 m. liepos 25 d. Tarybos direktyvos 85/374/EEB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių atsakomybę už gaminius su trūkumais, derinimo (OL L 210, 1985, p. 29; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 1 t., p. 257) 3 straipsnio 1 dalies išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Ford Italia SpA* ginčą su ZP ir *Stracciari SpA* dėl atsakomybės už gaminius su trūkumais taikymo *Ford Italia* po to, kai ZP patyrė eismo įvykį vairuodamas iš *Stracciari* nusipirktą „Ford“ markės automobilį.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

3 Direktyvos 85/374 ketvirtoje ir penktoje konstatuojamosiose dalyse nurodyta:

„kadangi vartotojų apsauga reikalauja, kad visi gamybos procese dalyvaujantys gamintojai būtų atsakingi už savo tiekiamų gatavų gaminių, sudedamųjų dalių ar tiekiamų žaliavų trūkumus; kadangi dėl tos pačios priežasties atsakomybė turėtų būti išplėsta gaminių importuotojams į Bendriją ir asmenims, kurie prisistato gamintojais, pritvirtindami savo vardą [pavadinimą], prekės ženklą ar kitą skiriamąjį ženklą, arba asmenims, tiekiantiems gaminį, kurio gamintojo nustatyti neįmanoma;

kadangi už tą pačią žalą esant atsakingiems keliems asmenims, vartotojų apsauga reikalauja, kad nukentėjęs asmuo bet kurio iš jų galėtų reikalauti visiškos kompensacijos.“

4 Šios direktyvos 1 straipsnyje numatyta, kad gamintojas atsako už žalą, atsiradusią dėl jo gaminio trūkumų.

5 Minėtos direktyvos 3 straipsnis suformuluotas taip:

„1. „Gamintojas“ yra galutinai pagaminto gaminio, bet kokių žaliavų ar sudedamosios dalies gamintojas arba kiekvienas asmuo, kuris prisistato gamintoju, ant gaminio nurodydamas savo vardą [pavadinimą], prek[ių] ženklą ar kitą skiriamąjį ženklą [žymenį].

2. Nepažeidžiant gamintojo atsakomybę reglamentuojančių nuostatų, šioje direktyvoje gamintoju taip pat laikomas ir yra atsakingas kaip gamintojas kiekvienas verslu užsiimantis asmuo, importuojantis gaminį į Bendriją pardavimo, nuomos, lizingo ar kitokio platinimo tikslais.

3. Kai gamintojo negalima nustatyti, kiekvienas gaminio tiekėjas yra laikomas jo gamintoju, išskyrus jei jis per protingą laiką informuoja nukentėjusįjį apie tai, kas yra gamintojas arba kas jam gaminį patiekė. Ši taisyklė taikoma ir importuojamiems gaminiams, net ir esant nurodytam gamintojo vardui [pavadinimui], jei ant jų nenurodytas 2 dalyje minėtas importuotojas.“

6 Šios direktyvos 5 straipsnis suformuluotas taip:

„Kai pagal šios direktyvos nuostatas už tą pačią žalą yra atsakingi du ar daugiau asmenų, jų atsakomybė yra solidari, nepažeidžiant proporcingus įnašus ir regreso teises reglamentuojančių nacionalinės teisės nuostatų.“

Italijos teisė

7 Direktyva 85/374 į Italijos teisės sistemą buvo perkelta 1988 m. gegužės 24 d. *decreto del Presidente della Repubblica n. 224 – Attuazione della direttiva CEE n. 85/374 relativa al ravvicinamento delle disposizioni legislative, regolamentari e amministrative degli Stati membri in materia di responsabilità per danno da prodotti difettosi, ai sensi dell'art. 15 della legge 16 aprile 1987, n. 183* (Prezidento dekretas Nr. 224 – Direktyvos 85/374/EEB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių atsakomybę už gaminius su trūkumais, derinimo perkėlimas į nacionalinę teisę pagal 1987 m. balandžio 16 d. Įstatymo Nr. 183 15 straipsnį; GURI, Nr. 146, 1988 m. birželio 23 d., toliau – Dekretas Nr. 224/1988).

8 Šio dekreto 3 straipsnio „Gamintojas“ 1 dalyje nurodyta, kad gamintojas yra galutinio gaminio arba vienos iš jo sudedamųjų dalių, arba žaliavos gamintojas. Pagal šio straipsnio 3 dalį gamintoju taip pat laikomas asmuo, kuris prisistato gamintoju, ant gaminio ar jo pakuotės nurodydamas savo pavadinimą, prekių ženklą ar kitą skiriamąjį žymenį.

9 Nurodyto dekreto 4 straipsnio, susijusio su tiekėjo atsakomybe, 1 dalyje numatyta, kad tais atvejais, kai gamintojas nenustatytas, tiekėjui, kuris platino gaminį vykdydamas komercinę veiklą, taikoma tokia pati atsakomybė, jeigu jis per tris mėnesius nuo prašymo pateikimo dienos nepranešė nukentėjusiajam, kas yra gamintojas arba gaminį patiekęs subjektas, ir nenurodė jo adreso. To paties straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad trečiasis asmuo, nurodytas kaip gamintojas ar tiekėjas, gali būti įtrauktas į bylą, o tiekėjas, kaip atsakovas, gali būti atleistas nuo atsakomybės, jeigu nurodytas asmuo dalyvauja procese ir neginčija tokio nurodymo.

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

10 2001 m. liepos 4 d. ZP iš Italijoje įsteigtos „Ford“ koncesininkės *Stracciari* įsigijo šios markės automobilį (toliau – ginčijamas automobilis).

11 Ginčijamą automobilį pagamino Vokietijoje įsteigta bendrovė *Ford WAG*, po to jį bendrovei *Stracciari* pristatė tarpininkė *Ford Italia*, kuri Italijoje platina *Ford WAG* pagamintus automobilius. *Ford WAG* ir *Ford Italia* priklauso tai pačiai įmonių grupei.

12 2001 m. gruodžio 27 d. ZP pateko į eismo įvykį, per kurį nesuveikė ginčijamo automobilio oro pagalvė.

13 2004 m. sausio 8 d. ZP *Tribunale di Bologna* (Bolonijos teismas, Italija) pareiškė *Stracciari* ir *Ford Italia* ieškinį dėl žalos, jo teigimu, patirtos dėl automobilio trūkumo, atlyginimo.

14 Teisme *Ford Italia* pareiškė, kad negamino ginčijamo automobilio. Ji buvo tik tiekėja, o gamintoja – *Ford WAG*. *Ford Italia* taip pat teigė, kad ginčijamo automobilio pardavimo sąskaitoje faktūroje buvo nurodžiusi, jog gamintoja yra *Ford WAG*, todėl nagrinėjamu atveju pati *Ford Italia* negali būti laikoma gamintoja pagal Direktyvos 85/374 3 straipsnio 3 dalį ir negali prisiimti pagal šią direktyvą gamintojui taikomos atsakomybės.

15 2012 m. lapkričio 5 d. sprendimu *Tribunale di Bologna* (Bolonijos teismas) pripažino *Ford Italia* deliktinę atsakomybę už ginčijamame automobilyje įtaisytos oro pagalvės gamybos trūkumą.

16 Dėl šio sprendimo *Ford Italia* pateikė apeliacinį skundą *Corte d'appello di Bologna* (Bolonijos apeliacinis teismas, Italija).

17 Skundą *Ford Italia* grindė argumentu, kad pirmosios instancijos teismas klaidingai nusprendė, jog įmonė turėjo priverstinai įtraukti į bylą gamintoją, kad pati būtų atleista nuo atsakomybės. Be to, anot jos, pirmosios instancijos teismas sprendė *ultra petita*, nes įmonė buvo pripažinta atsakinga kaip ginčijamo automobilio tiekėja, nors ZP prašė patraukti ją atsakomybėn kaip gamintoją.

18 2018 m. gruodžio 21 d. sprendimu *Corte d'appello di Bologna* (Bolonijos apeliacinis teismas) *Ford Italia* apeliacinį skundą atmetė tuo pagrindu, kad jai, kaip tiekėjai, pagrįstai buvo nustatyta tokia pati atsakomybė, kaip ir gamintojui, nes jos padėtis turėjo būti „prilyginta į bylą neįtraukto gamintojo padėčiai“. Neįtraukusi į bylą *Ford WAG*, *Ford Italia* negalėjo tikėtis būti atleista nuo atsakomybės pagal Direktyvos 85/374 3 straipsnio 3 dalies pirmą sakinį.

19 *Ford Italia* šį sprendimą apskundė prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam *Corte suprema di cassazione* (Kasacinis teismas, Italija).

20 Grįsdama kasacinį skundą, *Ford Italia* kritikuoja prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo sprendimą panašioje byloje, kurioje *Ford WAG*, kaip gamintojos, atsakomybė buvo išplėsta *Ford Italia*. Toje byloje prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės nusprendė, kad, remiantis Dekreto Nr. 224/1988 3 straipsnio 3 dalimi, kuria į Italijos teisės sistemą perkelta Direktyvos 85/374 3 straipsnio 1 dalis, taikant atsakomybę už gaminį su trūkumais, tokio gaminio tiekėjas prilyginamas gamintojui, kai jo prekių ženklas ar komercinis pavadinimas visiškai ar didžiąja dalimi sutampa su gamintojo prekių ženklu ar komerciniu pavadinimu, o prekė parduodama pažymėta šiuo prekių ženklu.

21 Vis dėlto, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui neaiški Dekreto Nr. 224/1988 3 straipsnio 3 dalyje ir Direktyvos 85/374 3 straipsnio 1 dalyje esanti frazė „nurodydamas savo pavadinimą“.

22 Teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar pagal tą frazę gamintojo atsakomybė gali būti išplėsta tiekėjui tik tuo atveju, kai tiekėjo „nurodymas“ reiškia fizinį jo pavadinimo, prekių ženklo ar kito skiriamojo žymens išspausdinimą ant gaminio turint tikslą gauti naudos iš jo ir gamintojo tapatybės supainiojimo, o gal taip išplėsti atsakomybę galima jau esant paprastam tapatybės sutapimui, kaip atsitiko nagrinėjamu atveju.

23 Šiomis aplinkybėmis *Corte suprema di cassazione* (Kasacinis teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar aiškinimas, pagal kurį gamintojo atsakomybė, net jei tiekėjas ant gaminio faktiškai nenurodė savo pavadinimo, prekių ženklo ar kito skiriamojo žymens, taikoma ir tiekėjui vien dėl to, kad jo pavadinimas, prekių ženklas ar kitas skiriamasis žymuo yra visiškai ar iš dalies tapatūs gamintojo pavadinimui, prekių ženklui ar kitam skiriamajam žymeniui, yra suderinamas su [Direktyvos 85/374] 3 straipsnio 1 dalimi, o jei ne, kodėl?“

Dėl prašymo atnaujinti žodinę proceso dalį

24 Generaliniam advokatui pateikus išvadą, 2024 m. balandžio 29 d. Teisingumo Teismo kanceliarija gavo *Ford Italia* prašymą atnaujinti žodinę proceso dalį pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 83 straipsnį.

25 Grįsdama šį prašymą, *Ford Italia* iš esmės remiasi aplinkybe, kuri yra „nauja teisminiuose ginčuose, bet nenauja bylos medžiagoje“, ir susijusi su tuo, kokiu momentu vartotojas sužinojo, kas yra tikrasis ginčijamo automobilio gamintojas. Generalinis advokatas savo išvadoje tariamai neatsižvelgė į šią aplinkybę, todėl išvadą grindė klaidingu faktų pateikimu.

26 Primintina, pirma, kad Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statute ir jo Procedūros reglamente šio statuto 23 straipsnyje nurodytiems suinteresuotiesiems asmenims nenumatyta galimybė pateikti pastabų dėl generalinio advokato išvados. Antra, pagal SESV 252 straipsnio antrą pastraipą generalinis advokatas viešame posėdyje visiškai nešališkai ir nepriklausomai teikia motyvuotą išvadą dėl bylų, kuriose pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statutą jis privalo dalyvauti. Teisingumo Teismo nesaisto nei generalinio advokato išvada, nei ją grindžiantys motyvai. Taigi suinteresuotojo asmens nesutikimas su generalinio advokato išvada, nepaisant to, kokie klausimai joje nagrinėjami, savaime negali būti motyvas, pateisinantis žodinės proceso dalies atnaujinimą (2021 m. spalio 6 d. Sprendimo *WŻ (Aukščiausiojo Teismo išimtinės kontrolės ir viešųjų reikalų kolegija – Skyrimas)*, C-487/19, EU:C:2021:798, 62 ir 63 punktai ir juose nurodyta jurisprudencija).

27 Pagal Procedūros reglamento 83 straipsnį Teisingumo Teismas, išklausęs generalinį advokatą, gali bet kada nutarti atnaujinti žodinę proceso dalį – pirmiausia, jeigu mano, kad jam nepateikta pakankamai informacijos, arba jeigu baigus žodinę proceso dalį šalis pateikė naują faktą, kuris gali būti lemiamas Teisingumo Teismui priimant sprendimą, arba jeigu nagrinėjant bylą reikia remtis argumentu, dėl kurio suinteresuotieji asmenys nepateikė nuomonės.

28 Vis dėlto, nagrinėjamu atveju Teisingumo Teismas mano turįs visą sprendimui priimti būtiną informaciją. Be to, *Ford Italia* prašyme atnaujinti žodinę proceso dalį nenurodyta, kad nagrinėjant šią bylą reikia remtis argumentu, dėl kurio suinteresuotieji asmenys nepateikė nuomonės, ir nepateikta naujo fakto, kuris gali būti lemiamas Teisingumo Teismui priimant sprendimą šioje byloje. Tokiomis aplinkybėmis Teisingumo Teismas, išklausęs generalinį advokatą, mano, kad nėra pagrindo atnaujinti žodinės proceso dalies.

Dėl prejudicinio klausimo

29 Savo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 85/374 3 straipsnio 1 dalis aiškintina taip, kad gaminio su trūkumais tiekėjas turi būti laikomas „asmeniu, kuris prisistato šio gaminio gamintoju“, jeigu šis tiekėjas ant gaminio fiziškai nenurodė savo pavadinimo, prekių ženklo ar kito skiriamojo žymens, tačiau prekių ženklas, kuriuo gamintojas pažymėjo gaminį, sutampa, pirma, su to tiekėjo pavadinimu ar jo skiriamuoju elementu ir, antra, su paties gamintojo pavadinimu.

30 Pirmiausia pabrėžtina, kad Direktyva 85/374 siekiama visiškai suderinti valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatas joje reglamentuojamais klausimais, todėl valstybėms narėms suteikta diskrecija reglamentuoti atsakomybę už gaminius su trūkumais yra visiškai apibrėžta pačioje direktyvoje ir turi būti nustatyta atsižvelgiant į jos tekstą, tikslą ir struktūrą (šiuo klausimu žr. 2006 m. sausio 10 d. Sprendimo *Skov ir Bilka*, C-402/03, EU:C:2006:6, 22 ir 23 punktus).

31 Šiuo aspektu reikia konstatuoti, kad asmenys, kuriems vartotojas, remdamasis Direktyvoje 85/374 numatyta atsakomybės sistema, gali pareikšti ieškinį, išvardyti šios direktyvos 1 ir 3 straipsniuose. Kadangi, kaip buvo priminta šio sprendimo pirmesniame punkte, šia direktyva siekiama visiškai suderinti ja reglamentuojamus dalykus, jos 1 ir 3 straipsniuose nurodytų atsakingų asmenų sąrašas turi būti laikomas išsamiu (šiuo klausimu žr. 2006 m. sausio 10 d. Sprendimo *Skov ir Bilka*, C-402/03, EU:C:2006:6, 32 ir 33 punktus).

32 Dėl šių nuostatų teksto pažymėtina, kad pagal Direktyvos 85/374 1 straipsnį už gaminius su trūkumais atsako gamintojas, o pagal 3 straipsnio 1 dalį sąvoka „gamintojas“ reiškia, be kita ko, galutinai pagaminto gaminio, bet kokių žaliavų ar sudedamosios dalies gamintoją.

33 Nors, kaip matyti iš Direktyvos 85/374 1 straipsnio, Sąjungos teisės aktų leidėjas iš esmės pripažino gamintoją atsakingu už žalą, atsiradusią dėl jo gaminio trūkumų, šios direktyvos 3 straipsnyje tarp verslininkų, dalyvavusių atitinkamo gaminio gamybos ir platinimo procese, nurodyti subjektai, kuriems taip pat gali tekti prisiimti šioje direktyvoje įtvirtintą atsakomybę (šiuo klausimu žr. 2006 m. sausio 10 d. Sprendimo *Skov ir Bilka*, C-402/03, EU:C:2006:6, 29 ir 30 punktus).

34 Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad Direktyvos 85/374 3 straipsnio 1 dalyje iš esmės numatyta alternatyva, kurios tik pirmoji dalis yra susijusi su asmeniu, bent iš dalies dalyvaujančiu gaminio gamybos procese. Antroji šios alternatyvos dalis, atvirkščiai – susijusi su asmeniu, kuris prisistato kaip gamintojas, ant gaminio nurodydamas savo pavadinimą, prekių ženklą ar kitą skiriamąjį žymenį (šiuo klausimu žr. 2022 m. liepos 7 d. Sprendimo *Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia*, C-264/21, EU:C:2022:536, 26 punktą).

35 Taigi iš aiškios ir nedviprasmiškos šio 3 straipsnio 1 dalies formuluotės matyti, jog tam, kad asmuo, prisistatantis kaip gamintojas, būtų laikomas „gamintoju“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, nebūtinas jo dalyvavimas gaminio gamybos procese (šiuo klausimu žr. 2022 m. liepos 7 d. Sprendimo *Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia*, C-264/21, EU:C:2022:536, 27 punktą).

36 Dėl šios priežasties asmuo, kaip antai kasatorė pagrindinėje byloje, kuris negamina automobilių, o tik perka juos iš gamintojo, kad platintų kitoje valstybėje narėje, gali būti laikomas „gamintoju“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 85/374 1 straipsnį, jeigu, kaip numatyta šios direktyvos 3 straipsnio 1 dalyje, jis taip prisistato, ant ginčijamo automobilio nurodydamas savo pavadinimą, prekių ženklą ar kitą skiriamąjį žymenį.

37 Iš tiesų, ant atitinkamo gaminio nurodydamas savo pavadinimą, prekių ženklą ar kitą skiriamąjį žymenį, asmuo, kuris prisistato kaip gamintojas, sudaro įspūdį, kad dalyvauja gamybos procese arba prisiima už jį atsakomybę. Todėl šių nuorodų naudojimas reiškia, kad šis asmuo naudoja savo žinomumą, siekdamas, kad gaminys taptų patrauklesnis vartotojams, o tai savo ruožtu pateisina jo atsakomybės už šį naudojimą pripažinimą (2022 m. liepos 7 d. Sprendimo *Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia*, C-264/21, EU:C:2022:536, 34 punktas).

38 Vis dėlto, pagrindinėje byloje kilo klausimas, kokia atsakomybė tenka gaminio su trūkumais oficialiajai platintojai Italijoje, t. y. *Ford Italia*, kuri pati fiziškai ant šio gaminio nenurodė savo pavadinimo, prekių ženklo ar kito skiriamojo žymens, o ant jo esančiu prekių ženklu „Ford“ gaminys buvo pažymėtas gamybos proceso metu ir šis prekių ženklas sutampa su gamintojo pavadinimu. Taigi reikia patikrinti, ar to, kad šis prekių ženklas taip pat atitinka platintojo pavadinimo skiriamąjį elementą, pakanka norint platintoją pripažinti „asmeniu, kuris prisistato kaip gamintojas“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 85/374 3 straipsnio 1 dalį.

39 Tai, kad šioje nuostatoje kalbama apie „asmenį, kuris prisistato kaip gamintojas“, „nurodydamas“ ant gaminio savo pavadinimą, prekių ženklą ar kitą skiriamąjį žymenį, žinoma, galėtų reikšti, kad tokiam pripažinimui būtini aktyvūs šio asmens veiksmai, kai jis pats pažymi atitinkamą gaminį tokia nuoroda.

40 Tačiau, pirma, reikia pažymėti, kad tokia formuluotė, kaip nurodyta šio sprendimo 37 punkte, iš esmės reiškia veiksmus asmens, kuris pasinaudoja savo pavadinimo, prekių ženklo ar kito skiriamojo žymens nurodymu ant gaminio, kad sudarytų įspūdį, jog dalyvauja gamybos procese arba prisiima už jį atsakomybę.

41 Tokiu atveju, kai šis asmuo patiekia atitinkamą gaminį, nesvarbu, ar jis pats fiziškai pažymėjo tą gaminį tokia nuoroda, ar jo pavadinime yra nuoroda, kuria šį gaminį pažymėjo gamintojas ir kuri sutampa su pastarojo pavadinimu. Iš tiesų šiais dviem atvejais tiekėjas pasinaudoja aptariamos nuorodos ir savo komercinio pavadinimo sutapimu, kad prisistatytų vartotojui kaip už gaminio kokybę atsakingas asmuo ir sukeltų vartotojo pasitikėjimą, panašų į tą, kuris jam kiltų perkant gaminį tiesiogiai iš gamintojo. Taigi abiem atvejais tiekėjas turi būti laikomas asmeniu, kuris „prisistato kaip gamintojas“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 85/374 3 straipsnio 1 dalį.

42 Antra, primintina, kad, remiantis suformuota jurisprudencija, aiškinant Sąjungos teisės nuostatą reikia atsižvelgti ne tik į jos formuluotę, bet ir į kontekstą bei teisės aktu, kuriame ji įtvirtinta, siekiamus tikslus (2022 m. lapkričio 24 d. Sprendimo *Cafpi ir Aviva assurances*, C-691/21, EU:C:2022:926, 37 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

43 Šiuo klausimu iš Direktyvos 85/374 5 straipsnio, siejamo su jos ketvirta ir penkta konstatuojamosiomis dalimis, matyti, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas pripažino platų sąvokos „gamintojas“ aiškinimą, siekdamas apsaugoti vartotoją (šiuo klausimu žr. 2022 m. liepos 7 d. Sprendimo *Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia*, C-264/21, EU:C:2022:536, 31 punktą).

44 Iš tiesų, kaip matyti iš Direktyvos 85/374 ketvirtos konstatuojamosios dalies, Sąjungos teisės aktų leidėjas atsižvelgė į tai, jog vartotojų apsauga reikalauja, kad „bet kurio asmens“, kuris prisistato kaip gamintojas, ant gaminio nurodydamas savo pavadinimą, prekių ženklą ar bet kokį kitą skiriamąjį žymenį, atsakomybė būtų tokia pati kaip ir „tikrojo“ gamintojo. Be to, iš šios direktyvos 5 straipsnio, siejamo su jos penkta konstatuojamąja dalimi, matyti, kad asmens, prisistatančio kaip gamintojas, atsakomybė yra tokio paties lygio kaip ir „tikrojo“ gamintojo ir kad vartotojas gali

laisvai pasirinkti reikalauti visiško žalos atlyginimo iš bet kurio iš jų, nes jų atsakomybė yra solidarioji (šiuo klausimu žr. 2022 m. liepos 7 d. Sprendimo *Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia*, C-264/21, EU:C:2022:536, 32 punktą).

45 Taigi Direktyvos 85/374 3 straipsnio 1 dalies tikslas – palengvinti pareigą nustatyti tikrąjį atitinkamo gaminio su trūkumais gamintoją. Šiuo atžvilgiu iš 1976 m. rugsėjo 9 d. Komisijos pasiūlymo dėl direktyvos, kuriuo remiantis buvo priimta Direktyva 85/374, 2 straipsnio, be jokių esminių pakeitimų tapusio šios direktyvos 3 straipsniu, aiškinamojo memorandumo matyti, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas manė, jog vartotojų apsauga nebūtų pakankama, jei platintojas galėtų „nukreipti“ vartotoją pas gamintoją, kuris vartotojui gali būti nežinomas (šiuo klausimu žr. 2022 m. liepos 7 d. Sprendimo *Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia*, C-264/21, EU:C:2022:536, 33 punktą).

46 Vadinasi, Direktyvos 85/374 3 straipsnio 1 dalį, atsižvelgiant į šios nuostatos kontekstą ir teisės aktu, kuriame ji įtvirtinta, siekiamus tikslus, reikia aiškinti taip, kad šioje nuostatoje vartojama sąvoka „asmuo, kuris prisistato kaip gamintojas“, negali reikšti tik asmens, fiziškai nurodžiusio ant gaminio savo pavadinimą, prekių ženklą ar bet kokį kitą skiriamąjį žymenį. Kitoks aiškinimas susiaurintų sąvokos „gamintojas“ apimtį ir susilpnintų vartotojo apsaugą. Kalbant konkrečiai, reikia pripažinti, kad gaminio tiekėjas „prisistato kaip gamintojas“, kai šio tiekėjo pavadinimas ar jo skiriamasis elementas sutampa, pirma, su gamintojo pavadinimu ir, antra, pastarojo ant gaminio nurodytu pavadinimu, prekių ženklu ar kitu skiriamuoju žymeniu.

47 Vis dėlto, remiantis Direktyvos 85/374 5 straipsniu, kadangi gamintoju prisistatantis asmuo solidariai atsako su trūkumų turinčio gaminio gamintoju, vartotojo rėmimasis šio asmens atsakomybe neturi įtakos nacionalinės teisės nuostatoms dėl teisių gynimo priemonių, pavyzdžiui, nuostatoms, leidžiančioms nurodytam asmeniui vėliau patraukti atsakomybėn trūkumų turinčio gaminio gamintoją.

48 Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus, į pateiktą klausimą reikia atsakyti taip: Direktyvos 85/374 3 straipsnio 1 dalis aiškintina taip, kad gaminio su trūkumais tiekėjas turi būti laikomas „asmeniu, kuris prisistato šio gaminio gamintoju“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, jeigu šis tiekėjas ant gaminio fiziškai nenurodė savo pavadinimo, prekių ženklo ar kito skiriamojo žymens, tačiau prekių ženklas, kuriuo gamintojas pažymėjo gaminį, sutampa, pirma, su to tiekėjo pavadinimu ar jo skiriamuoju elementu ir, antra, su paties gamintojo pavadinimu.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

49 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (penktoji kolegija) nusprendžia:

1985 m. liepos 25 d. Tarybos direktyvos 85/374/EEB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių atsakomybę už gaminius su trūkumais, derinimo 3 straipsnio 1 dalis

aiškintina taip:

gaminio su trūkumais tiekėjas turi būti laikomas „asmeniu, kuris prisistato šio gaminio gamintoju“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, jeigu šis tiekėjas ant gaminio fiziškai nenurodė savo pavadinimo, prekių ženklo ar kito skiriamojo žymens, tačiau prekių ženklas, kuriuo gamintojas pažymėjo gaminį, sutampa, pirma, su to tiekėjo pavadinimu ar jo skiriamuoju elementu ir, antra, su paties gamintojo pavadinimu.

Parašai.